

[Lever, galla och bukspottkörtel](#)

Vid inflammation i bukspottkörteln har du ont i övre delen av magen, mår illa och har feber. Inflammationen orsakas ofta av gallsten eller alkohol, men kan även bero på annat. Det finns saker du kan göra för att minska risken för att få en ny inflammation.

En inflammation i bukspottkörteln kan vara akut eller kronisk. Här beskrivs de båda typerna kortfattat:

- Akut inflammation innebär att du blir sjuk snabbt. Inflammationen läker oftast efter några dagar.
- Kronisk inflammation innebär att inflammationen inte går över och att bukspottkörteln så småningom inte längre kommer att fungera som den ska.

Risken för att inflammationen ska bli kronisk ökar om du har haft fler akuta inflammationer.

Inflammation i bukspottkörteln kallas även för pankreatit.

Bukspottkörteln finns i övre delen av magen, bakom magsäcken och framför ryggraden.

Vid akut inflammation i bukspottkörteln får du ett eller flera av följande symtom:

- Du får ont högt upp i mitten av magen, eller i ryggen mellan skulderbladen. Du kan också ha ont på båda ställena samtidigt. Det kan göra mycket ont, men du kan också ha mindre ont.
- Du mår illa och kräks.
- Du får [feber](#), ofta brukar den vara runt 38 grader.

Symtomen kommer ofta snabbt och du känner dig ordentligt sjuk.

Att ha ont i magen är ett symtom som kan förekomma vid andra sjukdomar och behöver inte bero på en inflammation i bukspottkörteln. [Här kan du läsa om fler orsaker till att ha ont i magen](#).

Symtomen vid kronisk inflammation i bukspottkörteln utvecklas ofta under några år. Du har då ont på samma ställe och på liknande sätt som vid en akut inflammation. Ofta gör det mer ont när du har ätit eller druckit alkohol.

Du kan också få ett eller flera av följande symtom:

- Du minskar i vikt.
- Du får diarré. Efter några månader kan diarrén vara grå och vara svår att spola ner i toaletten.
- Du får högt blodsockervärde. Det kan utvecklas till [diabetes](#) efter några år.
- Du får gulaktig hud och gulaktiga ögonvitor, så kallad gulsot.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du tror att du har inflammation i bukspottkörteln. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp att bedöma symtom.

Kontakta genast en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) om du har mycket ont i magen och det inte går över. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Du får börja med att berätta om dina symtom när du är hos läkaren. Därefter [undersöker läkaren dig](#), hen känner till exempel försiktigt på din mage. Du får också [lämna blodprov](#).

Du kan behöva bli undersökt med [ultraljud](#) eller med [datortomografi](#), om läkaren är osäker på varför du har ont eller om hen misstänker att inflammationen är kronisk.

Behandlingen beror på om det är en akut eller kronisk inflammation.

Du får vård på sjukhus om du har en akut inflammation i bukspottkörteln.

För de allra flesta går det bra att äta och dricka.

Det är ovanligt men ibland behöver man vänta med att äta och dricka tills inflammationen har börjat läka. Det brukar ta några dagar. Under tiden får du näring och vätska [direkt i blodet](#), så kallat dropp.

Du får smärtstillande läkemedel om det behövs.

Ibland kan sjukdomen bli allvarlig. Då behöver du få intensivvård.

Vid kronisk inflammation handlar det om att lindra symtomen. De läkemedel du får är följande:

- Smärtstillande läkemedel. Det finns [olika typer av smärtstillande läkemedel](#). Vilka typer du får beror på hur ont du har.
- Läkemedel för matsmältningen. De ersätter bland annat de ämnen som bukspottkörteln inte längre kan tillverka.
- Extra vitaminer, om det behövs.
- [Insulin](#) eller andra läkemedel som används vid diabetes, om det behövs.

Du behöver läkemedlen hela livet eftersom kronisk bukspottkörtelinflammation är en sjukdom som inte går över. Det finns inte heller någon behandling som läker skadorna i bukspottkörteln.

Alkohol skadar bukspottkörteln. Vid kronisk inflammation är det mycket viktigt att sluta dricka alkohol helt och hållet. Det är därför en mycket viktig del i behandlingen.

De skador som bukspottskörteln redan har kan inte läka. Med det finns några saker som du kan göra för att den inte ska skadas ännu mer.

Det är nödvändigt att sluta dricka alkohol helt och hållet. Det minskar risken för att få fler akuta inflammationer. Prata med din läkare om du behöver hjälp att sluta dricka. Det finns [behandling och stöd att få](#)

Rök inte. Rökning skadar bukspottskörteln, särskilt om du även dricker alkohol. Fråga din läkare om du vill ha [hjälp att sluta röka](#).

Ät mindre mängd av fet mat. Det gäller särskilt om du har problem med [gallsten](#). Detta eftersom gallsten kan leda till en inflammation i bukspottskörteln. Ibland kan gallblåsan behöva opereras bort, om du ofta har gallsten.

Vid kronisk inflammation kan man också ha svårt att ta upp fett i maten vilket kan orsaka mer besvär med diaréer.

Bukspottskörteln finns bakom magsäcken, mot ryggraden. Den bildar ämnen som bryter ner mat i tarmen.

Bukspottskörteln finns i övre delen av magen, bakom magsäcken och framför ryggraden.

Bukspottskörteln bildar så kallat bukspott som innehåller enzymer. Det är ämnen som behövs för att bryta ner mat i tarmen, så att kroppen kan ta upp näringen som finns i maten. Enzymerna kommer till tarmen genom gallgången.

Bukspottskörteln bildar även insulin som behövs för att ha en bra blodsockernivå.

[Läs mer om matsmältningsorganen här.](#)

En akut inflammation börjar ofta med att cellerna i bukspottskörteln skadas och att enzymerna som annars ska bryta ner födan i tarmen läcker ut ur cellerna. Detta orsakar en [inflammation](#) som skadar bukspottskörteln

Efter flera akuta inflammationer finns en risk att det blir en kronisk inflammation. Det beror på att inflammationen inte kan läka helt när större delar av bukspottskörteln är skadad. Det kan ta lång tid innan inflammationen blir kronisk, ibland flera år.

Bukspottskörteln fungerar allt sämre när fler och fler celler skadas. Till slut kan kroppen inte bryta ner maten som du äter.

När bukspottskörteln skadas kan den inte heller tillverka tillräckligt med hormonet insulin. Då stiger halten av blodsocker och du får så småningom [diabetes](#).

Det finns olika orsaker till en akut inflammation och en kronisk inflammation.

De vanligaste orsakerna till akut inflammation i bukspottskörteln är följande:

- En [gallsten](#) har täppt till gallgången så att bukspottet inte kan komma ut i tarmen. Det gör bland annat att trycket ökar i bukspottskörteln, vilket i sin tur skadar cellerna.
- Alkohol ökar risken för inflammation. Alkoholen gör bland annat att bukspottet blir segare. Då stiger

trycket i bukspottkörteln och cellerna skadas.

Akut inflammation i bukspottkörteln kan även bero på annat, även om det är ovanligt. Det kan till exempel vara [höga halter av fetter i blodet](#) eller att bukspottkörteln har skadats vid en [undersökning eller behandling av gallgången](#).

Den vanligaste orsaken till kronisk inflammation är att man har druckit mycket alkohol i flera år.

Rökning ökar risken för sjukdomen. Det gäller särskilt om du även dricker stora mängder alkohol.

Det finns andra orsaker till kronisk inflammation i bukspottkörteln. Det kan till exempel vara gallsten, höga blodfetter eller vissa läkemedel.

Ibland går det inte att avgöra vad inflammationen beror på. Det gäller både för den akuta och för den kroniska inflammationen.

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du [förstå informationen](#) som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs.

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att få [tolkhjälp om du till exempel har en hörselnedsättning](#).

Senast uppdaterad:

2024-07-31

Redaktör:

Jenny Magnusson Österberg, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Anders Hyltander, kirurg, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

Illustratör:

Kari Toverud, certifierad medicinsk illustratör

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

Behandling av personuppgifter

Hantering av kakor

Inställningar för kakor

1177 – en tjänst från Inera.